روزنامه شرق

دوشنبه ۱۶ آبان ۱۳۸۴ ■ ۴ شوال ۱۴۲۶ ■ ۷ نوامبر ۲۰۰۵

سال سوم ■ شماره ۶۱۹ ■ ۲۸ صفحه ■ ۱۵۰ تومان

موانع سه‌گانه جبهه دموکراسی‌خواهی

مقاله‌ای از دکتر حبیب‌الله پیمان

در انتخابات ادواری اخیر ایران ، جمعیت معدودی از روی وابستگی عقیدتی ، سیاسی یا تشکیلاتی به نامزدهای مورد علاقه خود رای می دهند و اکثریت مردم هر بار با تاثیرپذیری از حوادث و آگاهی ها و تجربیاتی که پایه وفاق و خرد جمعی شان می شود ، آرای خود را به صندوق های رای می ریزند . بر اکثر صاحب‌نظران این نکته کم و بیش محقق گشته است که در این کار ، مردم بیشتر متاثر از آگاهی ها و تجربیاتی هستند که به آنها نشان می‌دهد . . .

صفحه ۶

فراموش کردن و فراموش شدن

مقاله‌ای از پل تیلیش

تمام نیروی خود را صرف یک کار می کنم و آن اینکه گذشته را فراموش کنم و با انتظار و امید به آنچه در پیش است چشم بدوزم . این سخنان بسیار شخصی پولس که در یکی از شخصی ترین نامه‌هایش آشکار می شود ، ما را وادار به طرح این پرسش ها می کند- که پولس چه چیزی را می خواست فراموش کند؟ ما چه چیزی را فراموش می کنیم و چه چیزی را به یاد می آوریم؟ کارکرد فراموش کردن در زندگی انسان و کل جهانیان چیست؟ و بالاتر از همه ما باید چه چیزی را به یاد بیاوریم و . . .

صفحه ۱۸

تیترها

افزایش ۱۳/۵ واحدی شاخص کل بورس تهران

صفحه ۱۱

سخنگوی شورای نگهبان:

راه‌اندازی شبکه‌های خصوصی تحت مدیریت صدا و سیما ممکن است

صفحه ۲

کاهش سود تسهیلات بانک‌های خصوصی

صفحه ۱۰

بازار دیروز

یک گرم طلای ۱۸ عیار	۱۰۱۹۰ تومان
سکه تمام	۱۰۳۰۰۰ تومان
نیم سکه	۵۲۰۰۰ تومان
دلار	۹۰۷ تومان
یورو	۱۰۸۴ تومان
شاخص کل بورس تهران	۹۸۸۲/۲

خبر آخر

مدیران جدید بانکی کشور به دیدار رئیس‌جمهور رفتند

مهر : مدیران عامل جدید بانک‌های دولتی اواخر هفته گذشته با رئیس‌جمهوری دیدار کردند . گفته می‌شود در این دیدار دغدغه‌های رئیس‌جمهوری در خصوص نظام بانکی کشور مطرح و مقرر شده که رفع مشکلات این نظام در دستور کار مدیران جدید بانک‌های دولتی قرار گیرد . در جلسه مدیران عامل جدید بانک‌های دولتی با رئیس‌جمهوری مشکلات فعلی نظام بانکی کشور مورد بحث و بررسی قرار گرفته است . براساس این جلسه ، مدیران عامل جدید بانک‌های دولتی به رئیس‌جمهوری قول داده‌اند که پس از ابلاغ حکمشان ، در اسرع وقت نسبت به رفع مشکلات نظام بانکی کشور اقدام کنند . به گزارش مهر ، دکتر محمود احمدی‌نژاد در هفته‌های اخیر به شدت از عملکرد نظام بانکی کشور در دولت‌های گذشته انتقاد کرده است . برطبق این گزارش ، شیوه انتخاب مدیران عامل بانک‌های دولتی به این صورت است که ابتدا شورای عالی بانک‌ها نظر خود را در خصوص فرد مورد نظر اعلام و مجمع عمومی در این خصوص تصمیم‌گیری نهایی می‌کند . مهر همچنین دیروز گزارش داده است : داوود دانش‌جعفری پس از تغییر و تحولات مقامات ارشد وزارت امور اقتصادی و دارایی و تعیین مدیرعامل بانک مسکن ، اکنون تصمیم گرفته که مدیران عامل بانک‌های دولتی ملی ، تجارت ، سپه ، ملت و صادرات را تغییر دهد . یک مقام آگاه در گفت‌وگو با مهر از نقش کم‌رنگ رئیس کل بانک مرکزی و وزیر امور اقتصادی و دارایی در تعیین مدیر عاملان جدید بانک‌ها انتقاد کرد و گفت : در هیچ دوره‌ای تا این حد رئیس کل بانک مرکزی و وزیر اقتصاد در مقابل تعیین مدیر عاملان بانک‌ها منفعلانه برخورد نکرده‌اند . وی خاطرنشان کرد : در دولت جدید شاهد هستیم که وزرای بازرگانی یا مسکن و شهرسازی نقش عمده در تعیین مدیر عاملان بانک‌ها بازی کرده‌اند . وی گفت : شورای عالی بانک‌ها به این دلیل شکل گرفته که بتواند صلاحیت افراد را برای عضویت در هیات مدیره بانک‌ها و یا مدیر عاملی مورد بررسی قرار دهد؛ حال جای سئوال است فردی که کمترین تجربه‌ای در بانکداری کشور نداشته چگونه مورد تایید شورای عالی بانک‌ها قرار گرفته است . براساس این گزارش ، انصاری که مدیر بخش بازرگانی و مسئول تیزرهای تبلیغاتی سازمان صدا و سیما بوده جانشین سیف مدیرعامل بانک ملی ایران خواهد شد . وی البته به مدت ۱/۵ ماه در بخش اعتبارات بانک مرکزی مسئولیت داشته است . همچنین جمالی مدیر پیشین حراست بانک کشاورزی مدیرعامل بانک رفاه می‌شود . به گزارش مهر ، با تغییر میلانی مدیرعامل بانک تجارت ، اسکندری از اعضای انجمن اسلامی این بانک نیز جانشین وی می‌شود . از سوی دیگر ، از دیوان‌دره‌ای عضو هیات مدیره بانک ملت نیز به عنوان مدیرعامل جدید این بانک نام برده می‌شود . براساس این گزارش ، وزیر امور اقتصادی و دارایی با تغییر خاوری از مدیرعاملی بانک سپه ، درخشنده که از اعضای هیات مدیره بانک ملت بوده را جانشین وی خواهد کرد . همچنین برهانی نیز به مدیرعاملی جدید بانک صادرات انتخاب خواهد شد . از برهانی به عنوان یکی از بهترین گزینه‌ها که سابقه درخشانی در کارنامه مدیریتی خود در بانک صادرات دیی داشته نام برده شده است . این گزارش حاکی است : وزیر جهاد کشاورزی نوربخش را مدیرعامل بانک کشاورزی تعیین کرده است که در این صورت رسول‌اف نیز باید از این بانک برود . خبرنگار «مهر» از وزارت امور اقتصادی و دارایی کسب اطلاع کرد که مجمع عمومی بانک‌ها که وزیران اقتصاد، صنایع ، تعاون ، مسکن ، جهاد کشاورزی ، بازرگانی و رئیس سازمان مدیریت هستند در روز جاری در خصوص تغییر مدیران عامل بانک‌های دولتی تصمیم‌گیری خواهند کرد . گفته می‌شود ولی‌الله سیف به عنوان معاون بانکی و شرکت‌های دولتی وزارت اقتصاد منصوب خواهد شد .

در گفت وگوی اختصاصی با شرق بیان شد

مخالفت توکلی با گران‌شدن بنزین

گروه اقتصادی : احمد توکلی فرمانده اقتصادی مجلس هفتم و یکی از دو چهره ذی‌نفوذ پارلمان در فراکسیون اکثریت است . مبدع مهمترین طرح‌های اقتصادی مجلس با ورود به هر شور سرنوشت مصوبات آن را رقم می زند . چنانکه در تاو و ترک سل و تثبیت قیمت ها و برنامه چهارم و اوراق مشارکت رخ داد و در رای اعتماد تجربه شد . با برداشت از صندوق ذخیره ارزی از ابتدا مخالف بود و از همین رو سه طرح مجلس برای تخصیص دلارهای نفتی به گردان‌های عاشورا، الزهرا، کمیته امداد و زیان خشکسالی کشاورزان هرگز فرجامی نیافت . طی حضور شانزده‌ماهه در مجلس به غیر از دوره کوتاه حضورش در رقابت انتخابات ریاست جمهوری کمتر در رسانه ها صحبت کرد و بیشتر به لابی های درون پارلمانی و فعالیت های مرکز پژوهش های مجلس سامان داد . مرکزی که در مجلس پنجم تاسیس شد و در چهارساله مجلس اصلاحات با بسامدی پایین و صدایی زیر تحقیقاتی ارزشمند انجام داد و حالا در شرایطی که مدیر بخش زیربنایی اش به وزارت صنایع و معادن رسیده شفاف و پرخبر هر روز گزارشی از طرح های خود منتشر می کند . گزارشاتی که از مسائل زنان تاپخش فرآورده های نفتی را دربرمی گیرد . احمد توکلی عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی است و در دانشکده با پرویز داودی معاون اول رئیس جمهور ، عرب‌مازار معاون وزیر اقتصاد و مرحوم نوربخش یعنی مهمترین سوژه نقدهایش هم کرسی بوده است . توکلی در یک صبح ماه مبارک رمضان به گفت‌وگوی اختصاصی با شرق نشست . مصاحبه‌ای که عمده زمان آن صرف مباحث اقتصادی و به ویژه مقوله بنزین شد .

■■■

■ **صف‌بندی مرحله اول انتخابات بین اصولگرایان ، به‌ویژه شما و همفکران‌تان که حول آقای قالیباف شکل گرفت ، در نسبت با دولت جدید هنوز در مجلس پابرجاست؟**

نه ، رابطه ما با دولت جدید بسیار خوب است و برخورد اصولگرایانه داریم چون دولت را از خودمان می دانیم و حمایت را برعهده خودمان می دانیم . حمایت در منطق دینی و اصولگرایی ، گاهی معنی پیش برنده دارد و گاهی بازدارنده . در حمایت دولت هیچ تردیدی نداریم . اما حمایت نقادانه ، در مجلس هم این فضا هست هر چند در مصادیق اختلاف سلیقه هست .

■ **یک دست شدن و همفکر شدن دولت و مجلس این نگرانی را برای گروه‌هایی که بیرون از حاکمیت هستند ایجاد کرده که در انتخابات شوراها با یک دست شدن هیات‌های نظارت و اجرایی ، فیلتر صلاحیت ها تنگ‌تر شود؟**

آنهایی که از حاکمیت خارج شدند نباید از یک دست شدن نگران باشند چون آنها همواره از یک دست شدن همه ارکان صحبت می کردند و همه را یکی می خواستند . نفس یک دست شدن محاسنی دارد ـ هر دسته‌ای سر کار باشد ـ و خطراتی هم دارد . حسن آن این است که بنا بر فرض به دلیل یک دستی ، سیاست ها سریع‌تر اجرا می شود . اما این خطر هست که به دلیل یک دستی ، خوشی زیر دلشان بزند و فراموش کنند چرا یک دست شدند و دلشان بخواهد یک دستی را ابزار قرار دهند برای بقای غیردموکراتیک . این خطر برای همه گروه‌های یک دست وجود دارد . البته در سابقه تاریخی گروه‌هایی که الان بیرون هستند ، این تعلق شدیدتر بوده است . اما من خودم را هم مصون از این خطر نمی‌دانم . ما هم اگر تحت نظارت مردم ، احزاب ، ائمه جمعه و جماعات ، روحانیت ، تشکل ها و رسانه‌ها نباشیم در خطر قرار می گیریم .

■ **در جایی که قدرت و فیلتر دست خودتان باشد ، اجازه . . .**

خیال می کنم اگر دین و قواعد ارزشی حاکم باشد ، خطر به حداقل می‌رسد . هر کس مدعی دینداری بیشتر است باید مراقبت بیشتری کند . اینکه صافی صلاحیت نامزدها تنگ یا گشاد باشد بسته به مصلحت کشور است و اینکه قانون اساسی چه بگوید . اقتضای ملی را قبول دارم اما اقتضای فردی و حزبی را قبول ندارم . نباید منافع کانون‌های قدرت روی مصالح سیاسی سایه بیندازد .

■ **بیش از ۲۰ ماه از اعلام نتیجه مناقصه اپراتور دوم تلفن همراه می گذرد . با قانونی که مجلس تصویب کرد ، تغییراتی در مناقصه به وجود آمد و هنوز مناقصه و شریک خارجی در وضعیت مشخصی نیست . به نظر شما عدم‌النفع کشور ما از این تاخیر ۲۰ ماهه که قرار بود طی آن موبایل ۱۵۰ هزار تومانی دست مردم باشد چقدر است؟**

البته بخشی از کندی کار به قوه مجریه و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مربوط است . بخش مهم مربوط است به اینکه تصمیم از اول اشتباه بود . تصحیح اشتباه در مسیر ، یک وظیفه عقلانی و منفعت‌خیز اقتصادی و سیاسی است . طبعاً کسانی که اشتباه تصمیم گرفتند باید پاسخگو باشند ، نه کسانی که اشتباه را تصحیح کردند . قراردادی منعقد شده بود که در آن دو قانون را نادیده گرفتند : یکی قانون استفاده از حداکثر توان ساخت داخلی و دیگری استفاده از توان فنی و مهندسی داخلی . هر دوی این قوانین مصوب سال ۱۳۷۵ و به قراردادهای خارجی مربوط هستند . حالا اگر مجری در انعقاد قرارداد ، قانون را نادیده بگیرد و منافع ملی را به خطر بیندازد ، بعد مقنن متوجه شود و وسط کار سعی کند مسیر را اصلاح کند ، وقت تلف می‌شود . اما از این حیث ملامتی متوجه کسی که مسیر را تصحیح می کند ، نمی‌شود . ملامت متوجه کسانی است که از ابتدا ، مسیر را اشتباه رفتند . البته قبول دارم تصحیح اشتباه هزینه دارد . هزینه آن هم به شکل کمبود مطلوبیت مردم در استفاده از خدمات تلفن همراه ظاهر می‌شود . طبعاً ملاحظات اقتصادی هم باید در نظر گرفته شود . اصرار مجلس به تصحیح مسیر باعث شد ، این کار به دست ایرانی ها قابل تعقیب باشد . قانون مصوب مجلس هم رعایت شد . اخیراً هم خبر دارم کنسرسیوم ایران سل با شرکت MTN آفریقای جنوبی ، با شرایط خیلی مناسبی توافق کرده است .

■ **پس به نظر شما تصحیحی که در جهت افزایش سهم ایرانی ها انجام دادید ، عدم‌النفع را جبران می کند و مجموعاً به نفع کشور است؟**

مجموعاً ، حتماً به نفع کشور است . برای اینکه به تولید داخلی لطمه نمی خورد . کرامت مهندسان و کارآفرینان داخلی رعایت می شود و در بلندمدت قراردادهای خارجی مشکل دار امضا نمی شود . اینها منافع بلندمدت است . نباید فقط به منافع کوتاه‌مدت از قبیل اینکه استفاده‌کنندگان تلفن همراه زودتر می‌توانستند از تلفن همراه ارزان استفاده کنند ، نگاه کرد . این یک منفعت مقطعی است . منفعت بلندمدت آن است که قراردادهای خارجی که فرایند بلندمدت مکرر است سازماندهی شود و منافع ملی مخدوش نشود . جهت‌گیری مجلس دفاع از تولید ملی ، ظرفیت‌های نیروی انسانی داخلی و اشتغال داخلی است . اگر این استدلال را بپذیریم که چون هر تاخیری هزینه دارد ، در پروژه‌ها تاخیر ایجاد نکنیم ، خیلی جاها باید از منافع بلندمدت چشم‌پوشی کنیم . قطعاً هر آدم عاقلی از جمله اقتصاددانان از این نظر دفاع نمی کنند که منافع کوتاه‌مدت را در نظر بگیریم و منافع بلندمدت را از دست بدهیم .

در همین باره

موضع توکلی درباره وزرای پیشنهادی

اگرچه رئیس جمهور با ما مشورت نکرده است اما بنده به سه دلیل فرامودی به وزرای معرفی شده رای اعتماد می دهم . وی گفت : اولین دلیل این است که انتظار عمومی برای تکمیل کابینه زیاد است . دوم اینکه تجربه نشان داده گزینه های مورد توجه آقای احمدی‌نژاد از همین گروه افرادی است که تا الان معرفی کرده‌اند و سوم اینکه اگر مجلس بار دیگر به وزرای معرفی شده رای ندهد تلقی شکاف بین دولت و مجلس را تشدید می کند و این موضوع از نظر سیاسی و اقتصادی به صلاح کشور نیست .

صفحه ۷ را بخوانید .

■ **در رفتار شما در مجلس ، این نکته به چشم می آید که دغدغه حمایت از ساخت داخلی را دارید . پژوهش‌هایی که در مرکز پژوهش ها انجام می‌شود هم عمدتاً بر همین پایه است . چند بار هم مرکز پژوهش های مجلس در مورد مناقصه هایی چون پتروشیمی اطلاعیه داد . . .**

مرکز اطلاعیه نداد . گزارش هایی که در مرکز تهیه می شود ، می آید روی سایت و طبیعتاً در اختیار تمام رسانه‌ها قرار می گیرد .

■ **به نظر شما رسالت مرکز پژوهش های مجلس ، کارشناسی در خصوص طرح‌ها و لوایح است یا شأن نظارتی مشابه دیوان محاسبات در مناقصات برای خود قائل است . ارائه نظرات و خبررسانی شما قطعاً روی جریان مناقصه اثر می گذارد .**

درست است اثر می گذارد . معلوم نیست این اثر بد باشد .

■ **در پاسخ پتروشیمی آمده بود که این مورد جزء رسالت های مرکز پژوهش‌ها نیست .**

از قانون مرکز پژوهش های مجلس مطلع نیستند . در قانون مرکز که در سال ۱۳۷۴ تصویب شده ، وظایف مرکز در ماده ۲ مشخص شده است . یکی از وظایف همان بود که در کلام شما ظاهر شد ، اینکه مرکز در مورد طرح‌ها و لوایح اظهارنظر می کند . یک مورد هم نظارت بر حسن اجرای قوانین و تهیه گزارش در مورد آنها است . کارهایی که درباره قراردادها در مرکز انجام شده است ، انجام وظیفه دوم است . طبیعتاً وقتی در انعقاد قراردادی ، قانون رعایت نشود ، مرکز آن را گزارش می کند و بر قرارداد تاثیر می گذارد . تاثیر هم ان شاءالله آن است که مسئولان اگر در کار یا تصمیمشان خطایی داشتند ، آن را اصلاح کنند و کار مثل ترک سل به انتها نزدیک نشود و بعد از مسیر خود برگردند . اگر در ابتدای مسیر اصلاح کار صورت گیرد ، در بلندمدت به نفع کشور است . شما فراموش نکنید ما در مناسبات خارجی محتاج مناسبات صحیح ، عقلانی و شفاف هستیم . هر کدام از اینها آسیب ببینند ، حتماً در بلندمدت متضرر می شویم . در برخی موارد در کوتاه مدت هم ضرر می کنیم . شما به عنوان یک رسانه مسئول از اینکه دستگاه‌های حکومت در قراردادهای خارجی خواهان شفافیت باشند و بر سلامت کار اصرار داشته باشند دفاع کنید .

■ **در قراردادهایی مثل «تاو» و «ترک سل» فرض کنیم قرارداد اولیه اشکالاتی داشت . این اشکالات یک بحث داخلی میان دو بخش قانونگذار و اجرایی کشور است و قطعاً به طرف خارجی ارتباطی ندارد . طرف خارجی می بیند که قراردادی طبق قانون منعقد شده و بعداً به دلیل مشکلات داخلی کشور لغو شده است . این برخورد در صحنه بیرونی اثر بسیار بدی دارد و جذب سرمایه گذاری خارجی را محدود می کند .**

البته هر اقدام غلطی که بخواهد تصحیح شود آثار منفی دارد . شما باید بگویید چرا اقدام غلط صورت می گیرد نباید بگویید چرا اقدام غلط تصحیح می شود . من تعجب می کنم از شما . اینجا ما امانتدار مردم هستیم و باید تصمیماتی گرفته شود که سرجمع منافع مردم حداکثر شود . اگر بخشی از حکومت تصمیم غلطی گرفت و بخش دیگر آن را تصحیح کرد ، قطعاً برای کشور هزینه دارد . حداقل اینکه فرصت از دست می رود . اینجا نباید به تصحیح کننده ایراد بگیرید ، باید به اقدام‌کننده اولی اعتراض کنید . شما می گویید چرا تصحیح کردید ، وقت تلف شد و سرمایه گذار خارجی ترسید . البته یک حسن اقدام مجلس این است که سرمایه گذار خارجی از این به بعد ـ طبق رفتار عقلایی که باید داشته باشند و داشتند ـ به محیط قانونی جایی که می خواهد سرمایه گذاری کند ، توجه می کند . دیگران متوجه می شوند ما قانون حداکثر استفاده از تجهیزات و امکانات داخلی داریم . بنابراین سعی می کنند در پیشنهادات بعدی خود طوری رفتار کنند که قانون نشکنند . بنده هم قبول دارم که وقتی در داخل درست تصمیم نگیریم و در مسیر بخواهیم آن را اصلاح کنیم ، خارجی می گوید در این کشور ثبات هست یا نه . بدتر آن است که اجازه بدهیم کارهای غیرقانونی و خلاف مصالح ملی صورت بگیرد که امنیت خاطر سرمایه گذار خارجی را فراهم کنیم . ما باید روی ساختار قانونی پافشاری کنیم چون بنابر فرض قوانین متناسب با سلامت ، صحت و کارکرد خوب اقتصاد تدوین شده است . خارجی هم باید متوجه شود . خارجی بعدی که بخواهد بیاید به قوانین آشناتر است . دولت بخواهد مشاور بگیرد یا دقت بیشتری عمل می کند که قوانین نقض نشود .

■ **منظور من این است که امکان تصحیح قرارداد نبود؟ شرکت خارجی طرف قرارداد هم برای تصحیح مسیر با طرف ایرانی همراه شده بود ، اما ناگهان قرارداد به سمتی رفت که با این شرکت خاص کار انجام نشود؟**

حالا آن علت دیگر دارد . آن را باید از قوه مجریه بپرسید . آنقدر که من اطلاع دارم و اطلاعاتم هم درست است ، طرف خارجی در مسیر در زمان‌های مورد تفاهم به تعهدات خود عمل نکرد . در نتیجه ایران سل که شرکت خصوصی است و ترکیب بخش عمومی و خصوصی است ، به سمت شریک دیگر رفت .

میان ایران و خارج اتفاق عجیبی نیفتاده است . یک شریک خارجی در زمان مقرر به تعهدات خود عمل نکرده ، کنسرسیوم ایرانی هم رفته شرکت دیگری را آورده است . هزینه‌ای که ما می‌پردازیم از دست دادن زمان و تاخیر است . هزینه‌ای که ترک سل می‌پردازد از دست دادن یک قرارداد خوب خارجی است . منفعتی که ما در این مجموعه به دست می‌آوریم جایگزینی شرکتی است که تعهدات را بهتر عمل می کند . البته پاسخ شما را باید قوه مجریه و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات بدهند . الان MTN آفریقای جنوبی جایگزین ترک سل شده و کار چند ماه دیگر عملیاتی می‌شود .

■ **شما از صنعت داخل و مسئولان سندیکای سازندگان مخابرات حمایت می کنید . در انتخاب کابینه هم مدیران وزارت صنایع از مدیران شما انتخاب شدند . به نظر می‌رسد حوزه علاقه و انگیزه جدی شما ، دفاع از بخش خصوصی صنعت داخلی و بورژوازی صنعتی کشور است . این با شعارها و صف‌بندی های اقتصادی شما بعد از جنگ تا حدی مغایرت دارد . یعنی این موارد در جناحی محقق می شود که شما به مخالفت با آن شهره بودید . به نظر می رسد سیاست های اقتصادی دوران آقای هاشمی و کارگزاران به حمایت از بورژوازی صنعتی شناخته شده‌اند . نظر شما در مورد این ابهام چیست؟**

البته من قالب‌بندی شما را تغییر نمی دهم ، هر چند خیلی از این تقسیم‌بندی ها را قبول ندارم . فکر می کنم کشور ایران متعلق به ملت ایران است . تا وقتی یک ایرانی قدرت دارد حاجت جامعه خود را برطرف کند ، نباید سراغ خارجی برویم . من بیگانه‌ستیز نیستم اما وطن‌دوست هستم . کاری هم ندارم دیگران چه می کنند . من وقتی در دولت هم بودم از بخش خصوصی دفاع می کردم البته زیر سایه احکام و ارزش های اسلامی ، نه با قواعد لیبرال سرمایه‌داری غرب . با سرمایه‌داری غرب به معنای روابط نامناسبی که بر جهان حاکم کرده هم مخالفت می کنم . معتقدم از تمامی مواهب جهان باید برای ایرانی ها استفاده کرد ، بدون اینکه اسیر شبکه‌ها شویم . دیگران ممکن است روی مبانی دیگر یا مبانی صحیحی مثل من از این موضوع دفاع کنند . هر کس دفاع کند که ملت ایران رشد کند و سرمایه گذاری داخلی و سرمایه گذاران وطن‌دوست رشد کنند و بخش خصوصی داخلی پرورده شود و تعالی پیدا کند ، حتماً کار خوبی می کند . من او را تشویق می کنم . البته عرض کردم با قواعد اسلامی هم سازگار باشد .

■ **دغدغه‌های شما طوری است که قاعدتاً باید به واردات کالاهای مصرفی حساس باشید . عدد بی‌نظیر نزدیک ۴۰ میلیارد دلار واردات که سال قبل اتفاق افتاد و کشور رکورد واردات را پشت سر گذاشت ، تثبیت نرخ ارز که عموم صادرکنندگان و تولیدکنندگان از آن به عنوان عامل کاهش قدرت رقابت‌پذیری کالای ایرانی در دنیا یاد می کنند و خودش باعث عطش وارداتی بیشتر شده است . در این حوزه هم شما بیشتر از کاهش نرخ ارز به نسبت قیمت فعلی دفاع می کنید . به نظر شما این نظرات متناقض نیست؟**

نه ، من از تولید ایران دفاع می کنم . برای اینکه تولید ایران بتواند با تولیدات خارجی رقابت کند ، باید اتفاقات زیادی بیفتد . یکی کاهش هزینه تولید است . هزینه تولید تحت تاثیر نرخ بهره بانکی ، سیستم مالیاتی ، مشکلات اداری سر راه تولید ، قانون کار ، روش‌های بیمه ، نرخ ارز و سیاست‌های بازرگانی تعریف‌ای است . در یک مجموعه به هم پیوسته سازگار باید از تولید دفاع کنیم . اگر تولید و سرمایه گذاری در کشور مقرون به صرفه نشود ، همین سیستم مبادلات چرخشی و ثروت‌اندوزی ادامه پیدا می کند .

ادامه در صفحه ۱۰

عکس: عباس کدری، شرق

سرمقاله

اخلاق و خردورزی در سیاست

خسرو ناقد

پاسخ حکیمانه و زیرکانه امانوئل کانت به طرح آرمانی و رویایی افلاطون که حاکمان را فیلسوف و فیلسوفان را حاکم می‌خواهد ، چنین است : «این که شاهان فلسفه‌ورزی کنند یا فیلسوفان شاه شوند ، انتظاری دور از واقع است که حتی مطلوب نیز نخواهد بود ، زیرا تصاحب قدرت [سیاسی] ناگزیر داوری آزاد خرد را به تباهی می کشاند . اما این که شاهان یا ملت‌هایی که بنابر اصل برابری ، خود شاهانه بر سرنوشت خویش حکم می‌رانند ، کمر به نابودی و خاموشی گروه فیلسوفان نبندند ، بلکه بگذارند تا اینان آزاد و علنی سخن گویند ، برای تنویر رسالت و روشن شدن مسئولیت هر دو لازم و ضروری است . خاصه آن که این گروه بنابر طبیعت خود ، قادر به تبانی و محفل گرایی نیست و از این رو در معرض سوءظن برای تبلیغ عقاید خود قرار ندارد . » اکنون دیر زمانی است که این توصیه کانت در گستره تمدن غرب جامه عمل به خود پوشانده است و حق بیان افکار و عقاید ـ اگر نه به طور گسترده و برابر ، ولی در حد مطلوب ـ به عنوان یکی از بنیادی‌ترین اصول دموکراسی پذیرفته و نهادینه شده و در جنبه‌های گوناگون حیات اجتماعی جوامع غربی ریشه دوانده است . با این همه طرح آرمانی افلاطون کمابیش به گونه‌ای دیگر تحقق یافته است . اکنون گهگاه دولتمردانی یافت می‌شوند که افزون بر «سیاست‌مداری» و «هنر تحقق ممکن‌ها» ، با بینش و بصیرتی ژرف و فراتر از دیدگاه‌های سیاسی متعارف و راهکارهای معمول و بعضاً بی‌اثر ، می‌کوشند با چشم‌اندازی گسترده‌تر جهان پیرامون و سرنوشت انسان روزگار خویش را به نظاره بنشینند . اینان با دوراندیشی ، می‌کوشند تا خود را با عمق مسائل و کنه مشکلات مشغول دارند و اگر نه در کسوت فیلسوفان ، اما با یاری ایشان و با اندیشمندی و اندیشناکی در تلاشند تا با نگاهی فراملی پاسخی برای بحران‌های عصر خود بیابند . این گروه از دولتمردان اما اندک‌اند و نادر . در مقابل ، ولی هنوز کم نیستند سیاستمدارانی که به خطا تصور می کنند در آستانه هزاره سوم میلادی و در دورانی که با افزایش مهاجرت‌ها و فزونی ماهواره و گسترش رسانه‌های الکترونیکی ، دنیا به‌راستی دهکده‌ای شده است به وسعت کره خاکی ، می‌توان بر معضلات جامعه سرپوش گذاشت و یا مسائل را با شیوه‌های اقتدارگرایانه و روش‌های متعارف و معمول و در محدوده تنگ جغرافیایی و منافع کوتاه‌مدت حل و فصل کرد و از بحران‌های بزرگی که فراروی جامعه بشری قرار دارد ، به سادگی و بدون تحمل زیان‌های عظیم گذشت . این تصور ، خطایی است که در عرصه عمل ، بی‌گمان نتایجی زیانبار و عواقبی وخیم به همراه خواهد داشت و کمتر کشوری و ملتی از پیامدهای جبران‌ناپذیر آن در امان خواهد ماند . به جرات می‌توان گفت که دوران «سیاست مبتنی بر قدرت» و «ترفندهای سیاسی» و نیز عصر «سیاستمداران سیاست‌باز و جاه‌طلب» به سرآمده است و آنان که با عوام‌فریبی و وعده‌های خیالی بر مسند قدرت تکیه می‌زنند ، چه زود درخواهند یافت که زمانه دیگرگون شده است . اینک دورانی را پیش رو داریم که آنگونه که کانت آرزو می کرد ، فقط دولتمردان با اخلاق را می‌توان تصور کرد؛ یعنی کسانی که اصول سنجیدگی دولت را آنگونه در نظر می گیرند که با اخلاق سازگاری داشته باشند ، و نه اخلاق گرایانی سیاسی که اخلاقی را برای خود چنان تحریف و دستکاری می کنند تا بتوانند آن را در اختیار سود و صرفه خود قرار دهند . آینده از آن «سیاستمدار اندیشمندان» است و زمان ، زمان «دولتمردان خردورز» که با دریافت روح زمان و درک درست از دگرگونی‌های ژرفی که در ابعادی جهانی در شرف تکوین است ، با آگاهی از نیازمندی‌های زمانه خود و بینشی فراتر از دوران خود ، پاسخگوی مطالبات و انتظارات نسل‌های امروز و فردا باشند . کسانی که با پرهیز از پیشداوری‌های بی‌معنی و تعصبات بیهوده و با دورماندن از جار و جنجال‌ها و قیل و قال‌هایی که گهگاه در اینجا و آنجا به قصد عوام‌فریبی و حفظ قدرت برپا می‌شود ، با یاری اندیشمندان و پژوهشگران و روشنفکران ، با مطالعاتی عمیق و بررسی‌هایی همه‌جانبه و تلاشی گسترده در جهت آگاهی و شناخت ژرف از فرهنگ‌ها و تمدن‌های گوناگون همت گمارند و با شناختن و شناساندن مشترکات فرهنگی موجود و پیوندهای معنوی و ارزش‌های مشابهی که باعث تقویت حس همبستگی جهانی و ایجاد تفاهم و تسامح و تساهل می‌شود ، بر این واقعیت پافشارند که ملت‌های جهان برای ادامه حیات انسانی و همزیستی مسالمت‌آمیز و چیره شدن بر مسائل و مشکلات امروز و فردای جهان ، بی‌نیاز از یکدیگر نیستند و جامعه بشری ، همچون اعضای خانواده‌ای بزرگ ، سرنوشتی مشترک دارند و همه مسافران کشتی توفان‌زده‌ای‌اند که به اتفاق و تنها با اتکا و اعتماد به هم ، اقبال رسیدن به ساحل نجات دارند .

ویژه‌نامه‌های شرق در آبان‌ماه

- ادب نامه.....ویژه حافظ‌شیرازی
- دانش‌نامه.....ویژه انرژی اتمی
- یادنامه.....ویژه علامه‌طباطبایی
- سیاست‌نامه.....ویژه دولت‌مدرن

به زودی منتشر می‌شود

پیش فروش ویژه محصولات ایران خودرو

به مناسبت عید سعید فطر

رجوع به صفحه آخر

امور مشترکین:

از مشترکین عزیز روزنامه خواهشمندیم انتقادات و پیشنهادات خود را در مورد نحوه ارسال روزنامه به شماره‌های ذیل اعلام فرمایند:

تلفن: ۲۰-۶۶۹۷۱۱۱۹ نمابر: ۶۶۴۰۴۱۶۵

از خوانندگان عزیز روزنامه خواهشمندیم انتقادات و پیشنهادات خود را به منظور بهبود نحوه توزیع روزنامه از طریق تلفن/نمابر

۶۶۹۵۸۶۱۰

با ما در میان بگذارند .